

Suhdannebarometri

Toukokuu 2019

EK:N SUHDANNEBAROMETRI ON
SUOMEN KATTAVIN SÄÄNNÖLLINEN
YRITYKSILLE TEHTÄVÄ SUHDANNETIEDUS-
TELU.

Suhdannebarometri

Toukokuu 2019

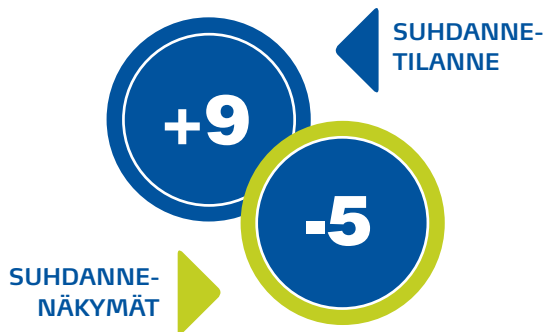
Sisällysluettelo 2 • 2019

Suhdanteet toukokuussa 2019	4
Suhdanteet maailmalla	5
Teollisuus	6
Rakentaminen	7
Palvelut	8
Pääalukuja	10
Elintarviketeollisuus	12
Teva-teollisuus	13
Puuteollisuus	14
Paperiteollisuus	15
Painaminen	16
Kemianteollisuus	17
Rakennustuoteollisuus	18
Teknologiaeollisuus	19
Kauppa	20
Matkailu- ja ravintolapalvelut	21
Liikenne	22
Rahoitus ja vakuutus	23
Tieto- ja viestintäpalvelut	24
Kiinteistöpalvelut	25
Muut palvelut	26
Pitkiä aikasarjoja	27
Taustatietoa taloudesta	28
Suhdannetiedustelumenetelmä	30

Suhdanteet toukokuussa 2019

- **Suhdanteet pysyneet yhä suotuisina vuoden 2019 alussa – tilanne heikentynyt hieman teollisuudessa ja rakentamisessa**
- **Suhdannenäkymät ovat pysyneet heikkoina yleisen talouskehityksen mukaisesti**
- **Tuotannon ja myynnin odotetaan jatkavan kasvuaan – kysyntävaikeudet tuotannon kasvun esteinä**
- **Finanssimarkkinat palautuneet nopeasti, maailmantaloudessa epävarmuudet säilyneet**

Koko elinkeinoelämän suhdannetilanne on hyvä, mutta näkymät ovat yhä heikkenevät

EK:n toukokuun Suhdannebarometrissa suomalaisyritykset arvioivat suhdannevaiheen pysyneen suotuisana vuoden 2019 alkupuolella. Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvattiin keskimääräistä vahvemmaksi. Suhdannetilanne oli vuoden alussa varsin hyvä kaikilla päätoimialoilla.

Lähikuukausien suhdanneodotukset ovat vaihteita kaikilla päätoimialoilla. Rakentamisessa suhdanneodotukset kuitenkin palautuivat alkuvuoden aikana, vaikkakin ovat yhä heikot. Myös teollisuudessa ja palveluissa suhdannenäkymien odotetaan heikentyvän kesään mentäessä.

Odotukset aiempaa varovaisemmat

Teollisuuden yleisiä suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa tasolla -8. Rakentamisen suhdannenäkymät helpottivat hieman alkuvuoden aikana, mutta pysyivät yhä heikkoina saldoluvussa -8 (tammikuussa -19). Myös palvelualojen odotukset pysyivät negatiivisina lukemassa -4 (tammikuussa -5).

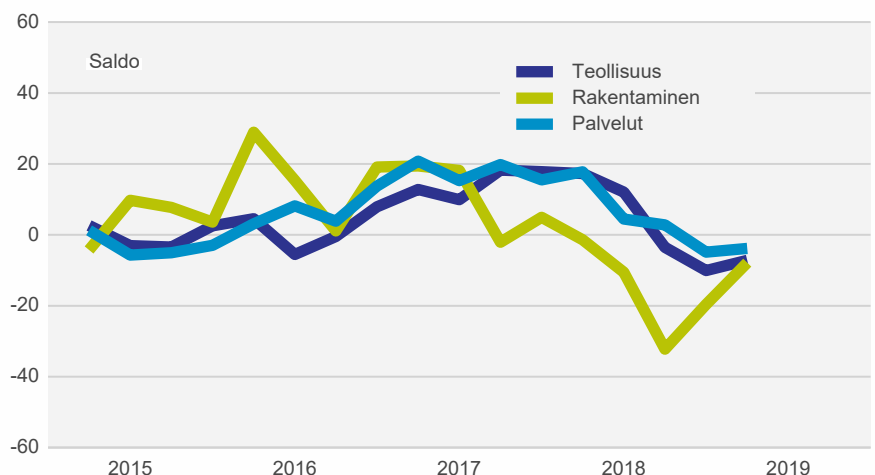
Tuotanto ja myynti lisääntyivät tiedustelun mukaan alkuvuodesta. Teollisuudessa tilauskanta painui normaalille tasolle. Henkilöstön määrä pysyi kasvussa kaikilla päätoimialoilla.

Riittämätön kysyntä vaivasi sekä teollisuus- että palvelualojen yrityksiä. Myös rekrytointivaikeudet ovat yhä huomattava ongelma useimmilla toimialoilla, mutta tilanne on helpottanut aavistuksen syksystä. Kaikista vaikein rekrytointitilanne oli yhä rakentamisessa.

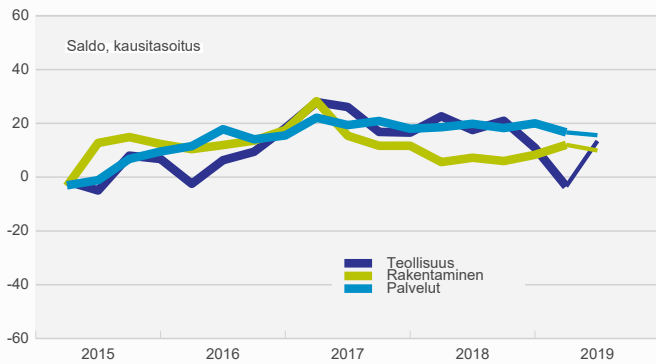
Tuotannon ja myynnin odotetaan kasvavan kesän aikana maltillisesti kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstön määrän suhteen odotukset ovat myös myönteiset.

Kannattavuuden odotetaan kohoavan vähän, lukuun ottamatta rakentamista, jossa se heikentyisi hieman.

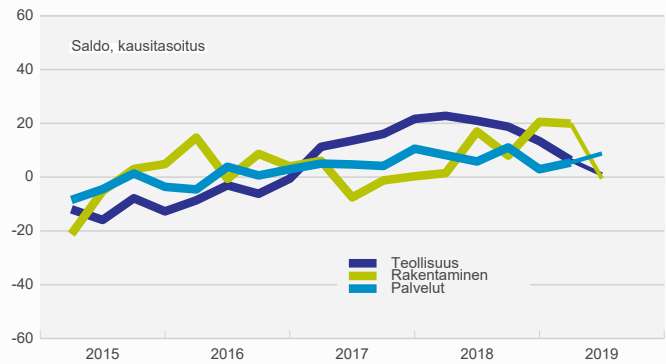
Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

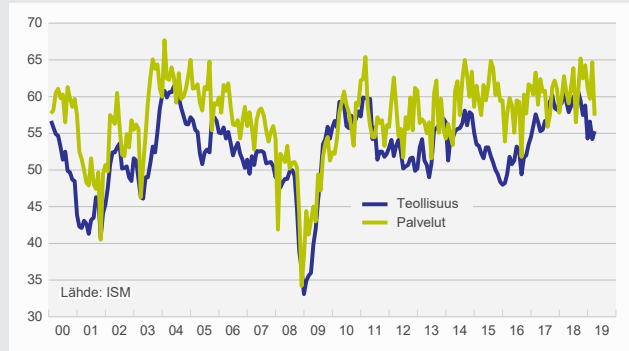
Suhdanteet maailmalla

Maailmantalous hidastuu - markkinat palautuneet

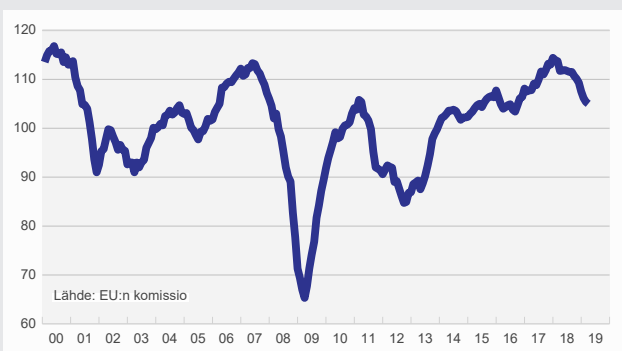
Maailmantalouden näkymät ovat kuluvalle vuodelle yhä varovaiset. Erityisesti kehittyvissä talouksissa talouskasvun ennakoidaan hidastuvan tämän ja ensi vuoden aikana. Maailmantalouden kasvua tukevat tänä vuonna Kiinan elvytystoimet, mutta vallitseva epävarmuus on suurta. Erityisesti Euroopan teollisuudessa nähdyt ongelmat eivät näytä jääneen tilapäisiksi. Kasvu jatkuu, mutta entistä vaimeampana.

Finanssimarkkinoilla alkuvuosi on ollut poikkeuksellisen vahva. Viime vuoden lopun voimakkaan laskun jälkeen on tultu nopeasti ylöspäin uusiin ennätyksiin. Poliittiset epävarmuudet kuten kauppasota ja brexit näyttävät tuoneen ainakin väliaikaisen hengähdystauon maailmantalouteen.

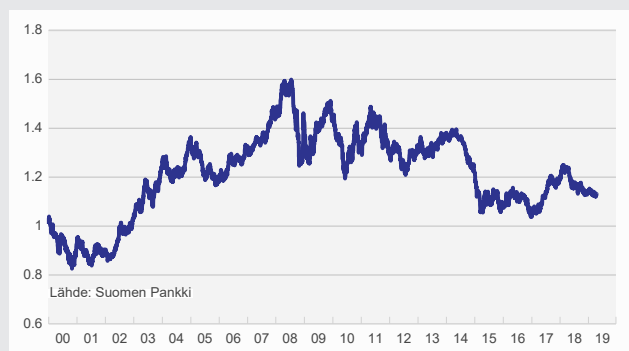
Ostopäälliköiden indeksi, USA

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Euron dollarikurssi

Teollisuus

- Suhdanne tilanne yhä varsin myönteinen, mutta heikentynyt talvesta (saldoluku +12)
- Tilaukset lähellä normaalia tasoa – tuotannon kasvunäkymät yhä myönteiset
- Henkilöstön määrä lisääntynyt, mutta kasvu vaimenee
- Riittämätön kysyntä suurin kasvun este, myös ammattityövoiman saanti vaivana
- Suhdannenäkymät ovat yhä heikot joskin helpottaneet aavistuksen talvesta (saldoluku -8)

EK:n huhtikuussa 2019 tekemän suhdannetiedustelun mukaan suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteet ovat jatkuneet varsin myönteisinä. Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvaava saldoluku laski arvoon +12 huhtikuussa, joka on hieman aiempaa varovaisempi arvio.

Suhdannenäkymät helpottaneet hieman talvesta

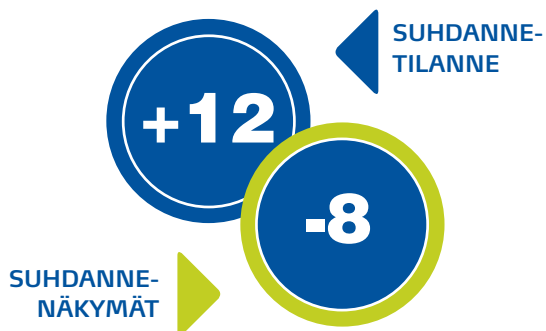
Yleiset suhdanneodotukset ovat yhä heikot, mutta hieman talvea paremmat. Teollisuuden yleisen suhdannekuvan ennakoidaan heikentyvän tasaisesti seuraavan puolen vuoden aikana.

Teollisuuden suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuudessa tiedustelussa -8, kun vastaava saldoluku oli tammikuussa -11. Alkuvuoden aikana teollisuusyritysten tuotanto kasvoi. Tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat positiiviset.

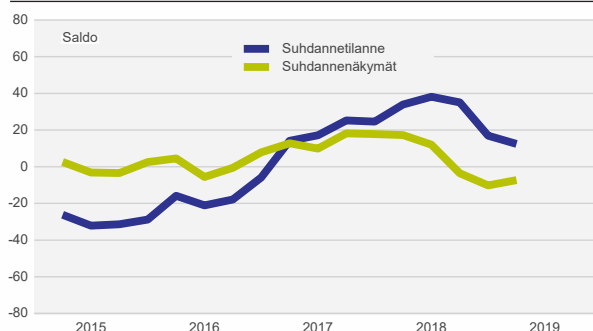
Tilaukset normaalilla tasolla

Teollisuusyritysten saamat uudet tilaukset pysyivät tavanomaisella tasolla tammimaaliskuun aikana. Vientitilaukset pysyivät alle normaalina pidetyllä tasolla. Vientio-dotukset ovat yhä myönteiset.

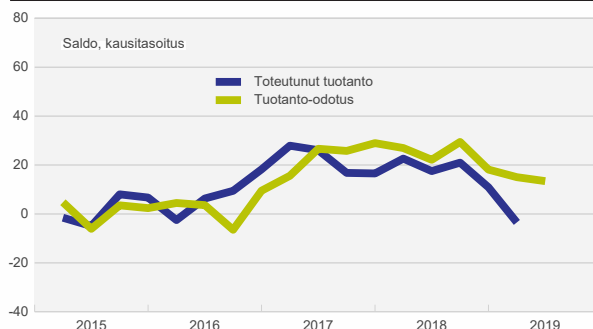
Samaan aikaan kun tilaukset hieman supistui, valmiiden tuotteiden varastot olivat yhä hieman normaalitasoa suuremmat ja kasvoivat hieman tammikuun kyselystä (saldoluku +14).

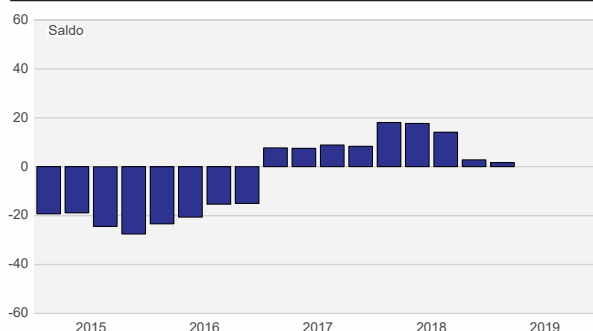
Suhdanteet

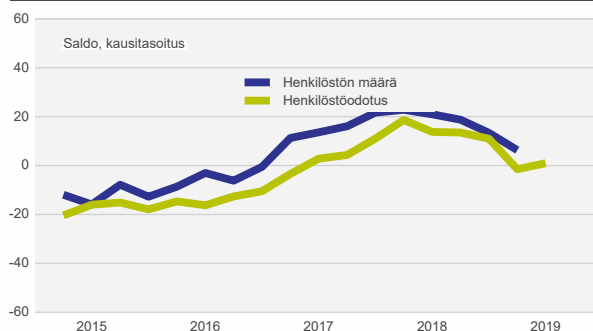
Tuotanto ja tuotanto-odotus

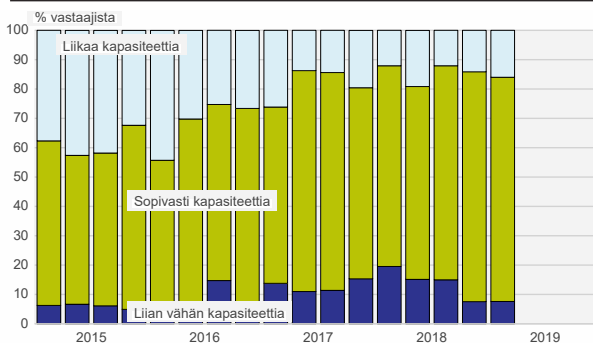
Tilaukset

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

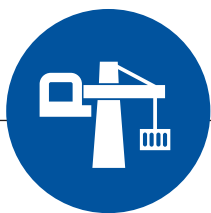

Työllisyyden kasvu hidastunut - kysyntäpuola esteenä

Henkilöstön määrä teollisuudessa pysyi alkuvuodesta hyvällä tasolla. Työllisten määrän kasvun ennakoidaan kuitenkin hidastuvan kesään mentäessä. Tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa kokonaan käytössä 84 %:lla vastaajista.

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä jatkoi kasvuaan tammi-maaliskuussa ja kasvun ennakoidaan jatkuvan myös tulevina kuukausina.

Riittämätön kysyntä on keväälläkin keskeisin tuotannon kasvun este ja se aiheutti joka kolmannelle yritykselle ongelmia. Myös rekrytointivaikeudet ovat esteenä, ja ne ovat hieman lisääntyneet talvesta. Vastaajista 18 % ilmoitti ongelmaksi työvoiman saannin (tammikuussa 16 %).

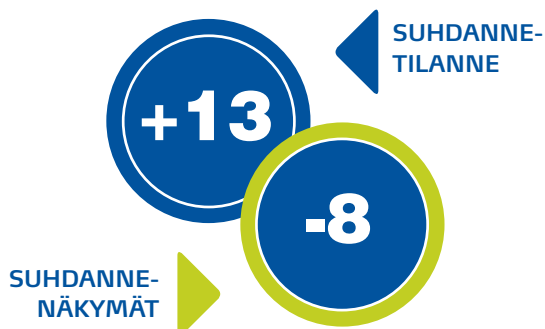
Rakentaminen

- **Suhdanne tilanne jatkunut varsin hyvänä – tämänhetkinen suhdannekuva yli normaalin (saldoluku +13)**
- **Tilaukanta pysynyt yli normaalitason, mutta myymättömien asuntojen määrä pysynyt lähellä normaalia**
- **Rekrytointiongelmat yhä tuotannon kasvun keskeisempänä esteenä**
- **Yleiset suhdanneodotukset ovat helpottaneet, mutta odotukset yhä Aika heikot (näkymien saldoluku -8)**
- **Tuotannon ennakoidaan lisääntyvän lähikuukausina**

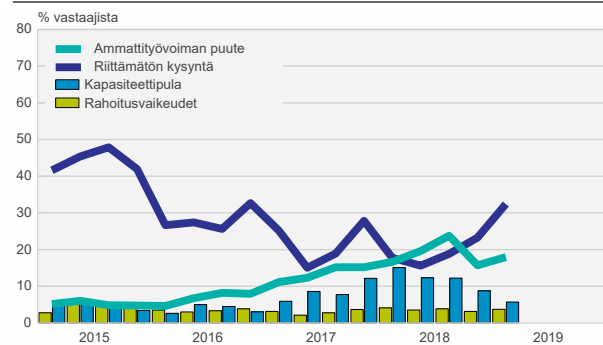
Rakennusyritykset arvioivat EK:n huhtikuussa tekemässä suhdannekyselyssä suhdannetilanteensa pysyneen varsin hyvänä ja tämänhetkistä tilannetta kuvataan edelleen keskimääräistä vahvemmaksi. Suhdanteiden nykytilaa kuvaava saldoluku oli huhtikuussa +13 (tammikuussa +19).

Kysyntä hieman kohentunut

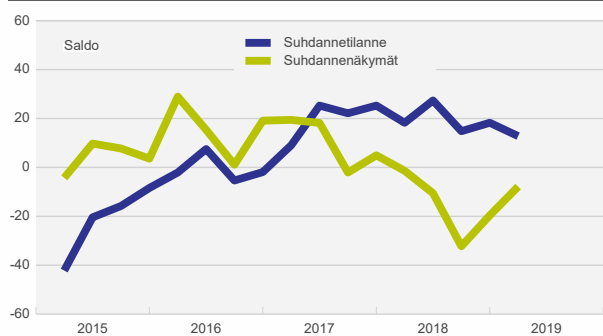
Uusien tilausten määrä nousi jonkin verran tammi-maaliskuus-

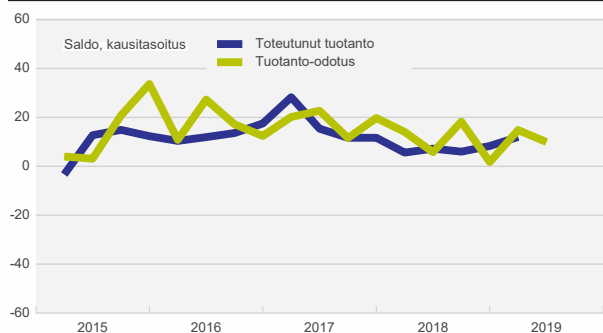
Tuotannon kasvun esteet

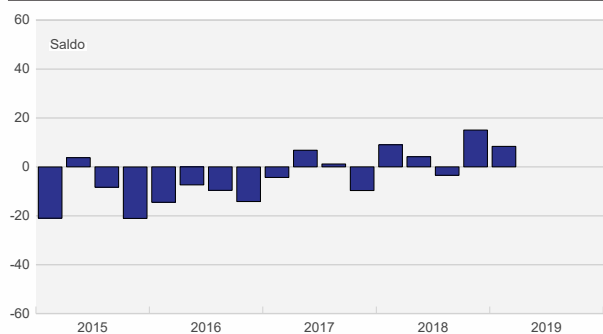
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Tilaukanta

sa. Tilauskannan kasvoi hieman ja kokonaisuutena se on yhä yli normaalina pidetyn tason.

Tiedustelun vastaajayritysten tuotannon määrä kasvoi alkuvuodesta loivasti. Myös henkilöstömäärä kasvoi. Myymättömien huoneistojen määrä on pysynyt kevään aikana lähellä keskimääräistä tasoa.

Yleiset suhdanneodotukset yhä heikot

Rakentamisen yleisen suhdannetilanteen arvioidaan heikentyvän kesään mentäessä. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -8, kun vastaava lukema tammikuussa oli -19. Odotukset ovat hiveneren nousseet, sillä alkuvuonna pienempi osuus yrityksistä arvioi suhdanteen heikkenevän verrattuna viime vuoden loppuun.

Odotukset lähikuukausien tuotantokehityksestä ovat myönteiset. Alalle tyypillinen kausivaihtelu näkyy vastauksissa. Kesään mennessä henkilöstön määrän arvioidaan pysyvän ennallaan, kun kausivaihtelu otetaan huomioon.

Rekrytointiongelmat edelleen kasvun esteenä

Tuotantokapasiteetti on varsin hyvin hyödynnettyä. Huhtikuussa peräti 87 prosenttia rakennusyrityksistä arvioi kapasiteetin olevan kokonaan käytössä (vuosi sitten 92 %).

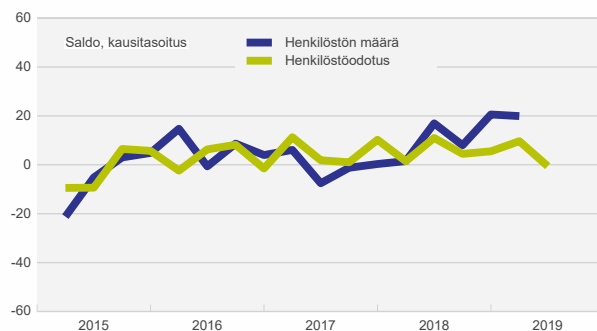
Merkittävin kasvun este on yhä työvoiman rekrytointi. Rekrytointivaikeuksista raportoi huhtikuussa 44 % alan vastaajista. Tammikuussa työvoiman saatavuus oli kasvun esteenä 41 %:lla yrityksistä, joten tilanne ei ole helpottanut. Toiseksi eniten ongelmia aiheutti riittämätön kysyntä.

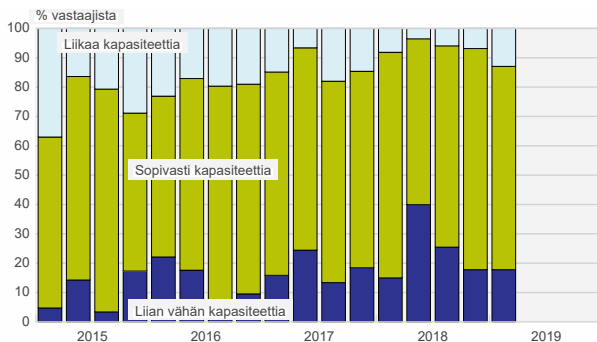
Palvelut

- **Suhdanteissa ei tapahtunut muutoksia, ja tilannetta kuvataan hieman keskimääräistä paremmaksi**
- **Myynti kasvoi varsin hyvin ja kasvun odotetaan jatkuvan myös seuraavan puolen vuoden aikana**
- **Henkilökunnan määrä kasvaa, kysyntä- ja rekrytointiongelmat vaivaavat alan yrityksiä**
- **Yleiset suhdannenäkymät ovat varovaiset, suhdannekuva heikkenee aavistuksen**

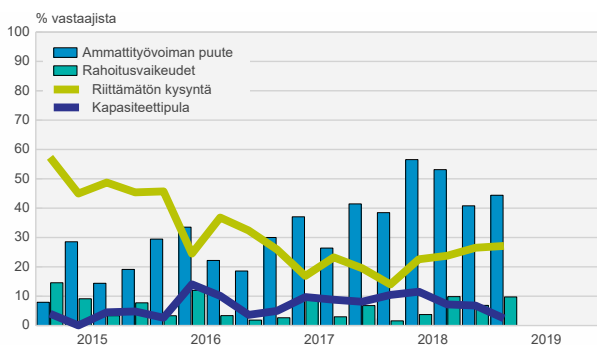
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

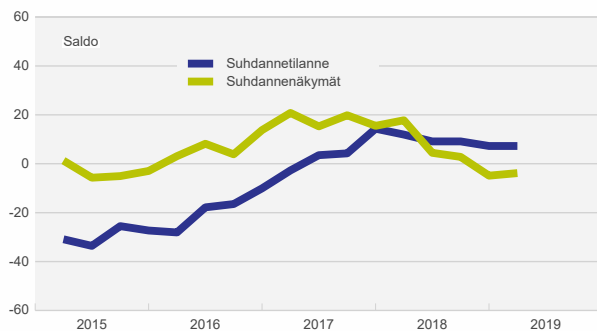
Tuotantokapasiteetti

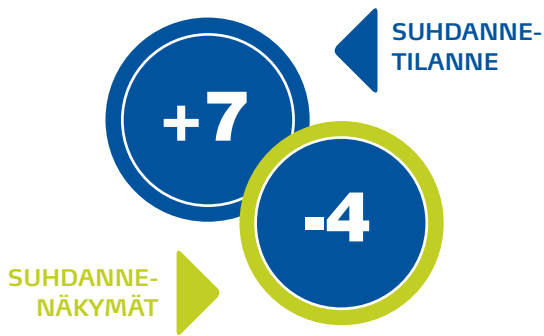

Tuotannon kasvun esteet

Suhdanteet

Palveluyritysten mukaan suhdannetilanteessa ei tapahtunut kevään aikana juurikaan muutoksia. Tilannetta arvioitiin hieman tavanomaista suotuisammaksi (saldoluku +7).

Suhdannenäkymät yhä varovaiset

Lähtöleveysuuden odotukset ovat pysyneet suhteellisen heikkoina myös keväällä. Suhdanteiden ennustetaan aavistuksen hiipuvan kesään mentäessä. Yleisiä suhdannenäkymiä mittava saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa saldoluussa -4 (tammikuussa -5).

Palveluyritysten myynnin määrä kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneellä varsin hyvää vauhtia. Odotukset myynnin kasvusta ovat yhä myönteiset, sillä samankaltaisen kasvun odotetaan jatkuvan myös lähikuukausien aikana.

Työvoiman määrä jatkaa kasvuaan

Tiedusteluun vastanneiden yritysten henkilökunnan määrä kasvoi jonkin verran tammi-maaliskuun aikana. Palvelualan yritykset ennakoivat henkilöstömäärän jatkavan kasvuaan kesäkuukausien aikana.

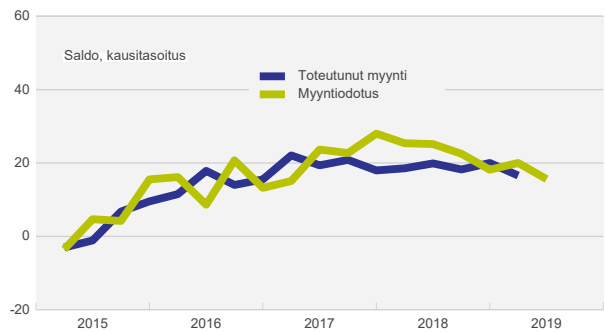
Kannattavuus koheni hieman alkuvuoden aikana verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Palvelualan yritykset arvioivat sekä tuotantokustannusten että myyntihintojen nousevan lähikuukausina.

Riittämätön kysyntä suurin kasvu este

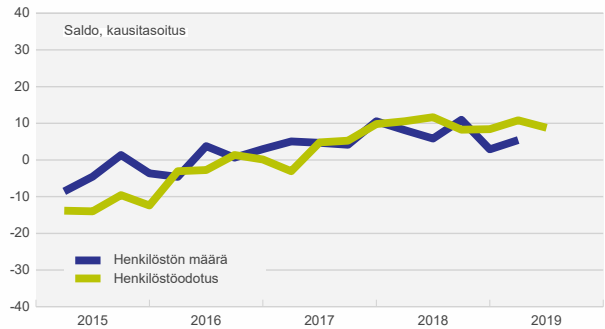
Huhtikuussa riittämätön kysyntä nousi suurimmaksi kasvun esteeksi. Heikon kysynnän kanssa vaikeuksia oli 26 %:lla yrityksistä (tammikuussa 23 %).

Myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuus on pysynyt vaikeana edelleen, joskin se on hieman helpottanut talvesta. Rekrytointivaikeuksia oli joka neljänneellä vastaajalla (tammikuussa 30 %).

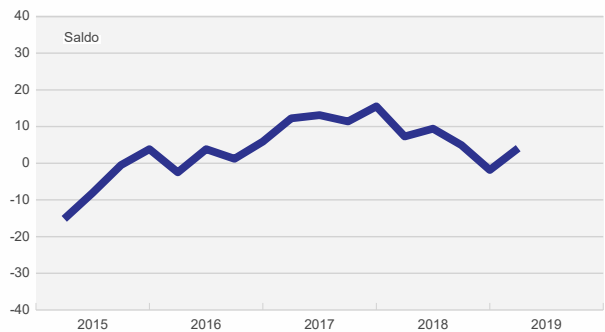
Myynti ja myyntiodotus

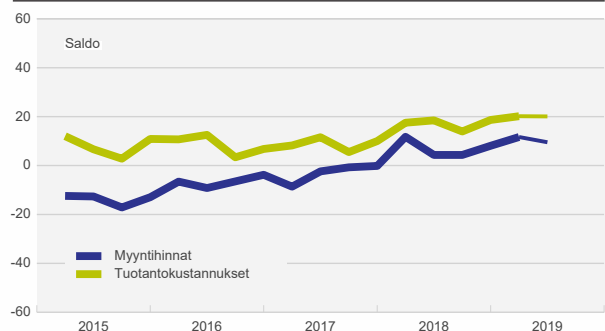
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

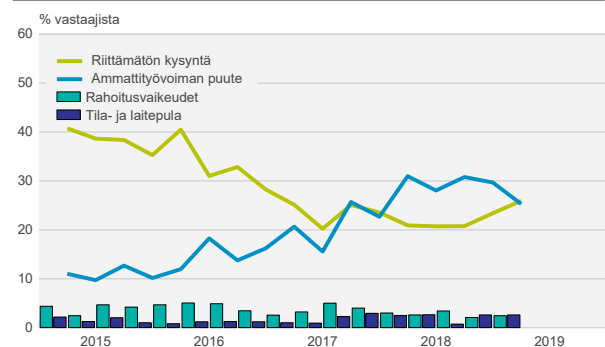
Kannattavuus

Hinnat ja kustannukset

Myynnin kasvun esteet

Päätuloksia

Teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	30	13	14	29	21	18	8	3			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	38	23	26	26	33	29	14	13	23			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	86	86	80	88	81	88	86	84			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	7	7	9	8	18	18	14	3	2			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-1	2	5	2	10	9	5	-6	-4			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	6	-2	2	-4	-5	-1	11	9	13			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	27	10	15	25	33	12	7	8			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	-2	3	22	28	7	5	1	14			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	44	4	23	21	13	25	29	16	15			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	37	21	23	27	19	25	12	16	12			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	40	34	40	53	54	50	62	53	54			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	11	12	15	15	17	20	24	16	18			
puute kapasiteetista	6	9	8	12	15	12	12	9	6			
riittämätön kysyntä	25	15	19	28	18	16	19	23	32			
rahoitusvaikeudet	3	2	3	4	4	4	4	3	4			
muu este	1	1	1	3	9	8	14	9	3			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	14	18	25	24	34	38	35	17	12			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	13	10	18	17	18	13	-4	-11	-8			

Rakentaminen

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	23	34	8	3	2	25	1	0	9			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	34	20	6	5	15	27	-12	6	17			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	85	93	82	85	92	97	94	93	87			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-5	7	2	-10	9	4	-4	16	9			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-69	-66	-39	-61	-66	-36	-31	-53	-44			
Myyntöomien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna-18	-23	-32	-37		-37	-40	-33	-4	-9			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	14	-5	-14	-3	39	2	8	15			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	-2	-9	0	35	-2	-12	7	25			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	-33	0	0	0	0	0	0	0			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	55	54	66	66	71	73	63	68			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	30	37	26	41	38	57	53	41	44			
puute kapasiteetista	5	10	9	8	10	12	7	7	2			
riittämätön kysyntä	26	17	23	20	14	23	24	27	27			
rahoitusvaikeudet	3	9	3	7	2	4	10	7	10			
muu este	9	8	6	13	13	7	12	11	10			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	9	25	22	25	19	27	15	19	13			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	19	18	-2	4	-2	-10	-33	-19	-8			

Palvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	22	21	19	15	22	19	21	13			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	29	20	28	23	31	20	18	18	20			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	10	1	7	9	10	9	0	6			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	0	5	10	20	4	5	11	17			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	38	56	56	56	53	59	55	57			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	21	16	26	23	31	28	31	30	25			
puute kapasiteetista	1	1	2	3	2	3	1	3	3			
riittämätön kysyntä	25	20	25	24	21	21	21	23	26			
rahoitusvaikeudet	3	3	5	4	3	3	3	2	2			
muu este	4	3	4	9	5	5	7	3	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	4	4	15	12	9	9	8	7			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	16	20	15	17	5	3	-5	-4			

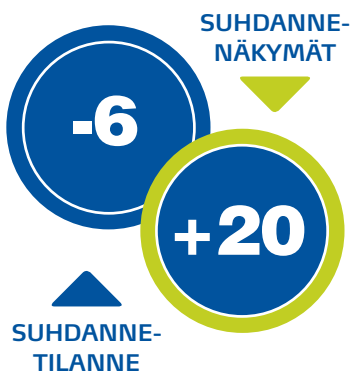
Toimialakatsaukset

Toukokuu 2019

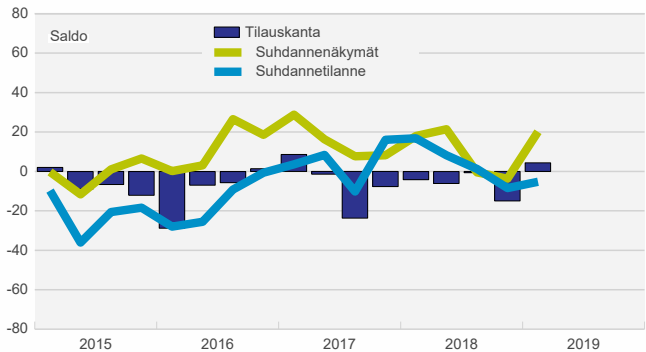

Elintarviketeollisuus

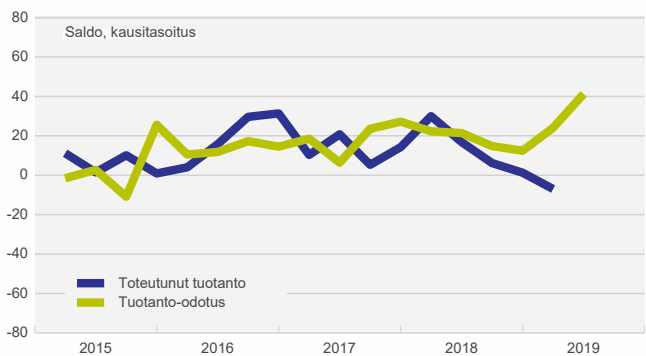
- Suhdannearviot ovat hieman parantuneet, mutta tämänhetkinen tilanne on painunut heikoksi
- Tilauskanta oli huhtikuussa suurin piirtein keskimääräisellä tasolla
- Tuotannon määrä laski alkuvuoden aikana – odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun lähikuukausina
- Henkilöstön määrä vähentynyt kevään aikana ja odotukset työvoiman määrästä ennallaan
- Suhdanteisiin odotetaan parannusta lähikuukausina (saldoluku +20)

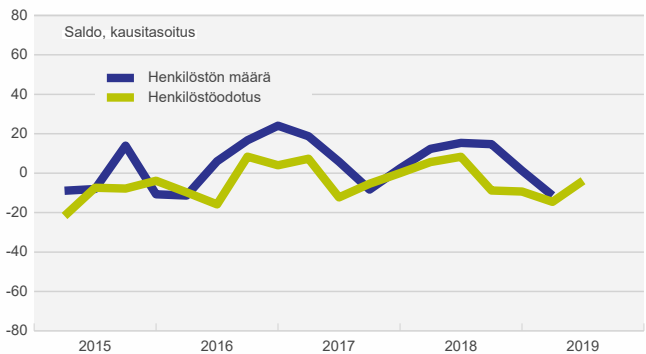
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Elintarviketeollisuus

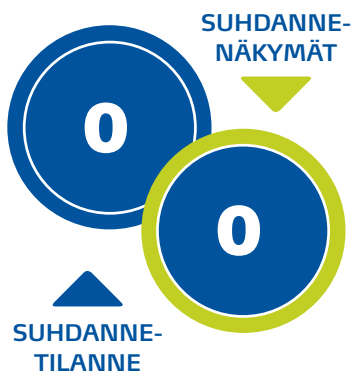

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

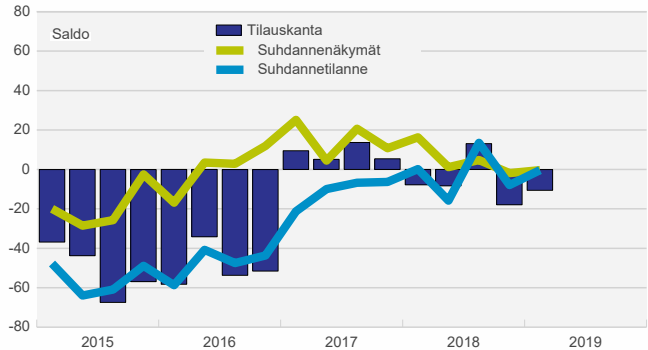
	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	26	30	-9	8	-8			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	30	14	17	4	53			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	83	71	80	83	76			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-5	-6	0	-14	4			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-28	-16	-16	-22	5			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	7	-5	14	28			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	7	34	11	-4	-17			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	-18	-15	-19	17			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	-27	-22	0	48			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	31	37	-18	-15			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	41	30	48	54	45			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	15	9	16	8	5			
puute kapasiteetista	4	4	5	4	9			
riittämätön kysyntä	28	20	28	31	28			
rahoitusvaikeudet	5	4	5	11	12			
muu este	0	4	6	6	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	16	9	2	-8	-6			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	18	21	-1	-3	20			

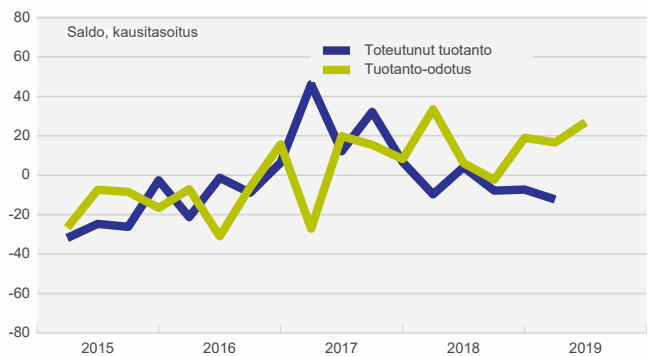
- Arviot yleisestä suhdannetilanteesta pysyneet lähes ennallaan alkuvuonna
- Tuotanto lisääntyi tammi-maaliskuussa hieman ja kesäkuukausina kasvun ennakoidaan jatkuvan
- Henkilöstön määrän odotetaan varovaista laskua – riittämätön kysyntä on yhä yleisin kasvun este
- Yleiset suhdannenäkymät ovat kesään mentäessä varovaiset (saldoluku 0)

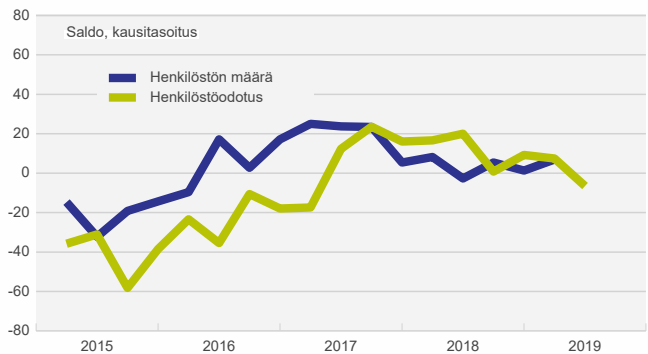
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

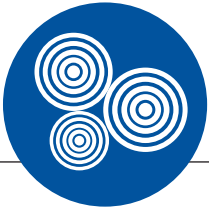

Teva-teollisuus

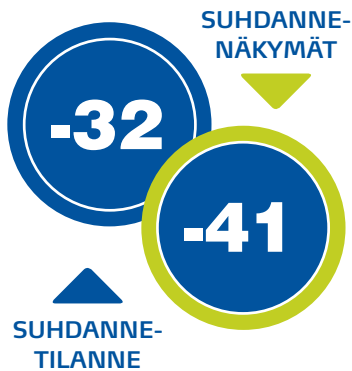
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	5	-6	-8	-14			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-10	13	34	27			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	85	87	81	74	76			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-8	-8	13	-18	-11			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-15	-18	-26	-35	-8			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-8	12	24	17	29			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	5	8	-11	15			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	0	8	16	-8			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-1	15	23	-36	1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	42	-12	-21	5			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	57	46	57	76	82			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	11	5	8	44	33			
puute kapasiteetista	20	11	1	1	0			
riittämätön kysyntä	26	26	38	44	45			
rahoitusvaikeudet	9	13	16	9	9			
muu este	0	0	11	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	0	-16	14	-7	0			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	1	4	-1	0			

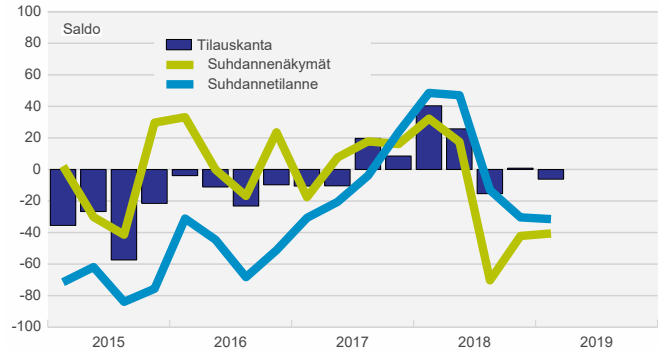

Puuteollisuus

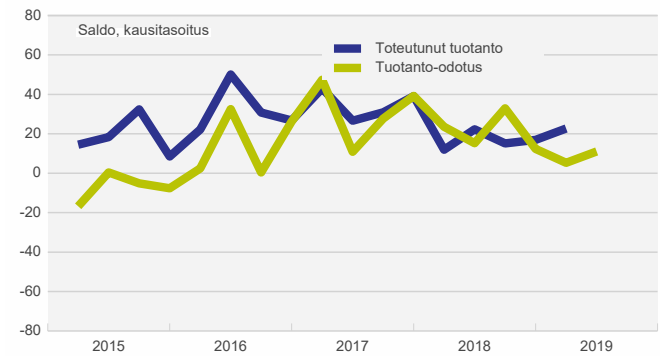
- Viime vuoden heikko suhdannetilanne heikkeni entisestään vuoden alussa (saldoluku -32)
- Tilauskanta laski alle tavanomaisen tason
- Tuotannon odotetaan kasvavan varovaisesti lähikuukausien aikana
- Henkilöstön määrä lisääntyi alkuvuonna ja henkilöstön määrän odotetaan myös jatkossa kasvavan hieman
- Suhdanneodotukset kesään ovat heikot (saldoluku -41)

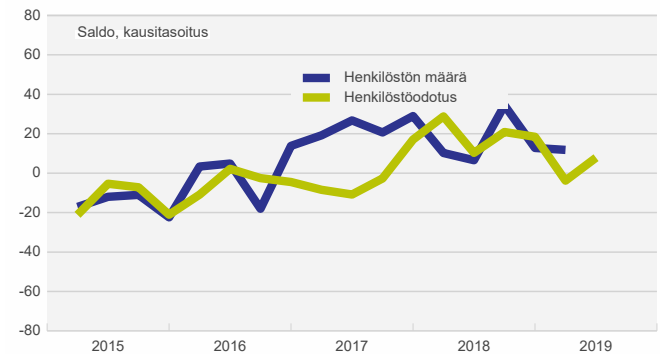
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Puuteollisuus

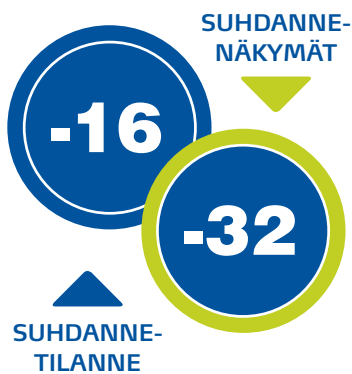
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	40	12	10	12			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	31	32	0	4	25			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	85	78	86	85			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	40	25	-16	0	-6			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	42	42	-19	-22	-9			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-19	-22	12	47	38			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	26	27	1	19			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	9	2	4	28			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	27	-15	-14	4			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	24	11	23	19			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	63	58	57	60	58			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	13	17	7	9	9			
puute kapasiteetista	30	27	21	33	20			
riittämätön kysyntä	18	17	20	15	28			
rahoitusvaikeudet	1	5	6	4	1			
muu este	0	0	8	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	49	47	-13	-31	-32			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	32	18	-70	-42	-41			

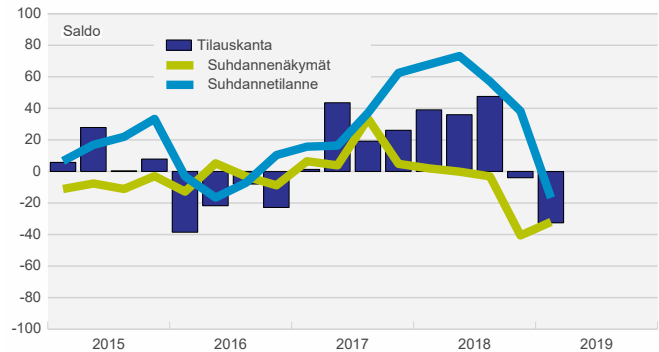

Paperiteollisuus

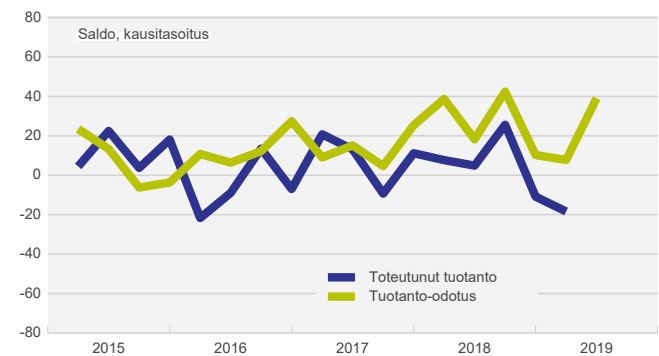
- Suhdannetilanne on heikentynyt selvästi (saldoluku -16)
- Tilauskanta laskenut selvästi alle normaalitason
- Tuotanto vähentynyt mutta sen ennustetaan kasvavan selvästi kesäkuukausina
- Henkilöstön määrä kasvoi aavistuksen, mutta henkilöstöodotus on tuleville kuukausille heikko
- Suhdannenäkymät pysyneet heikkoina (saldoluku -32)

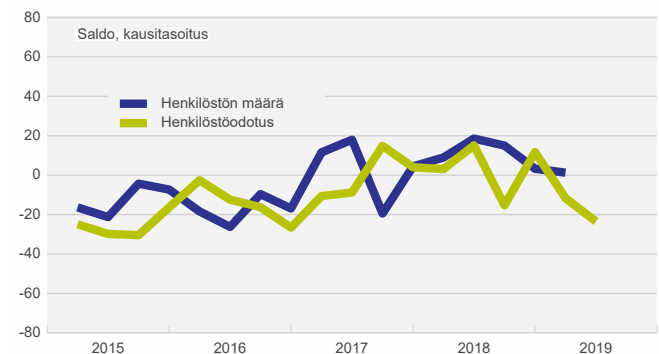
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Paperiteollisuus

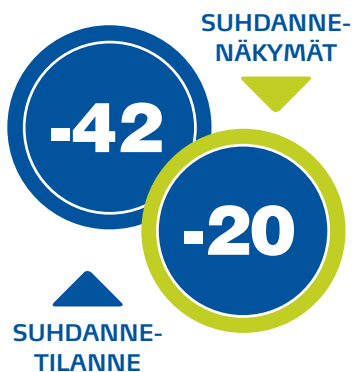
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	-8	21	-9	-6			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	19	26	9	13	41			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	99	99	95	95	95			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	39	36	48	-4	-33			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	39	34	47	-6	-34			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-20	12	9	32	52			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	14	53	-6	7	6			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	39	-31	9	-5	3			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	9	5	8	7			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	13	12	-4	-20			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	39	20	52	13	36			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	2	4	6	2			
puute kapasiteetista	34	16	43	1	4			
riittämätön kysyntä	5	1	4	8	29			
rahoitusvaikeudet	0	0	2	0	0			
muu este	0	0	0	0	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	68	73	57	39	-16			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	2	0	-4	-41	-32			

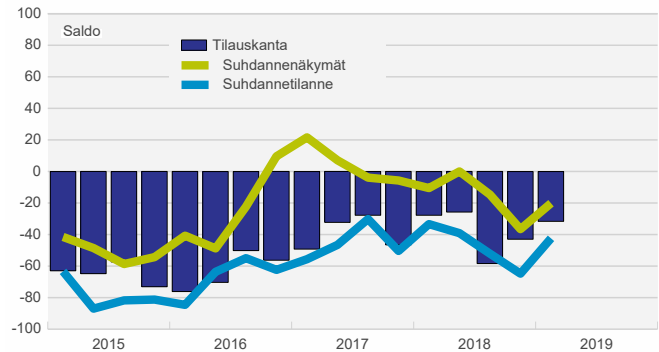

Painaminen

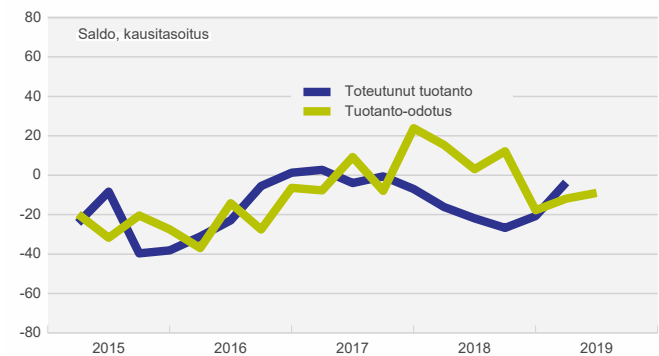
- Suhdannetilanne nyt selvästi keskimääräistä heikompi (saldoluku -42)
- Yli 80 prosenttia yrityksistä kokee heikon kysynnän rajoittavan toimintaa
- Tuotanto on ollut kevään aikana hienoisessa laskussa, eikä kesän odoteta tuovan tähän muutosta
- Suhdannenäkymät palautuivat hieman talvesta mutta olivat yhä selkeästi kielteiset (saldoluku -20)

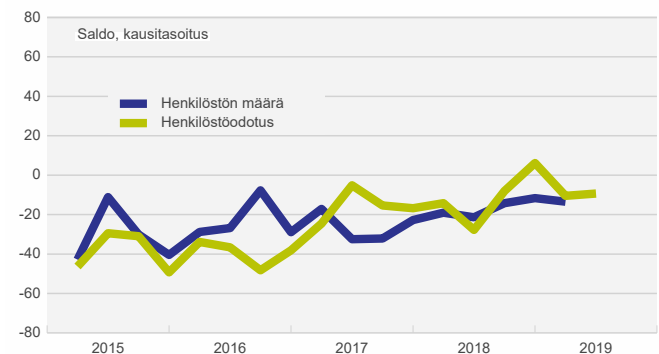
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

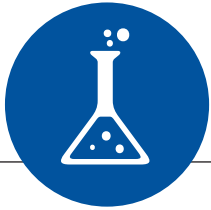

Painaminen

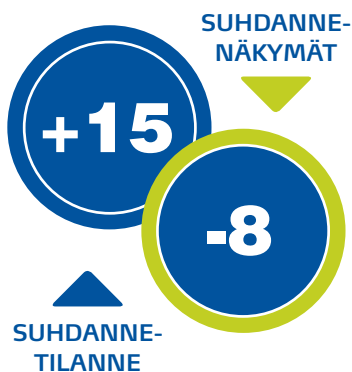
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	-15	-23	-28	-4			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	12	5	-8	-21	-2			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	64	53	77	42	34			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-28	-25	-58	-43	-32			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-28	-33	-65	-45	-68			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-33	-11	-21	-27	3			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-15	-18	-12	-21	-8			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	-16	12	-10	-5			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-16	-45	-1	-24	-23			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-20	-7	-14	-39	-42			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	96	88	95	92	96			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	30	34	33	16	6			
puute kapasiteetista	0	5	0	0	0			
riittämätön kysyntä	60	51	66	78	81			
rahoitusvaikeudet	31	18	22	34	19			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-34	-39	-52	-65	-42			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	0	-15	-37	-20			

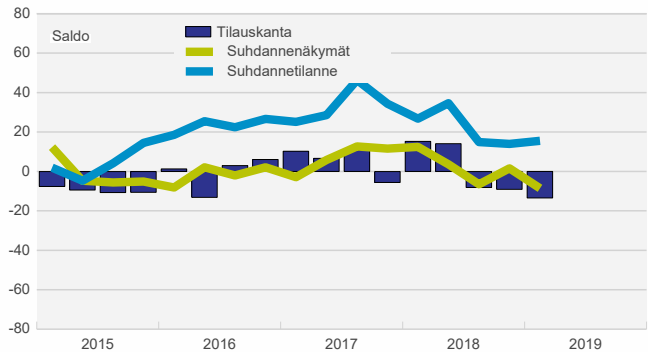

Kemianteollisuus

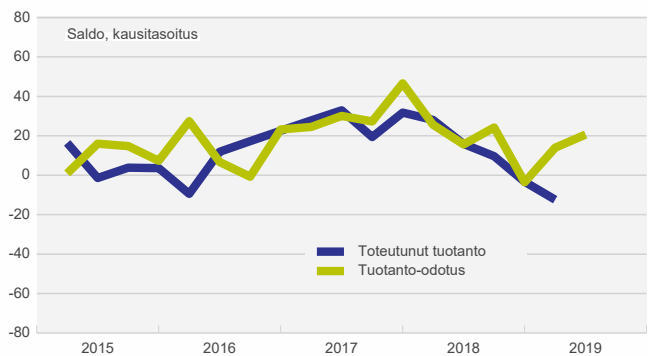
- Suhdanne pysynyt suotuisana myös alkuvuoden aikana (saldoluku +15)
- Tilauskanta on säilynyt alle normaalitason
- Tuotannon määrä on vähentynyt keväällä, mutta tuotannon odotetaan kasvavan kesää kohden mentäessä
- Henkilöstön määrän ennakoidaan kääntyvän hienoiseen kasvuun
- Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet talvesta (saldoluku -8)

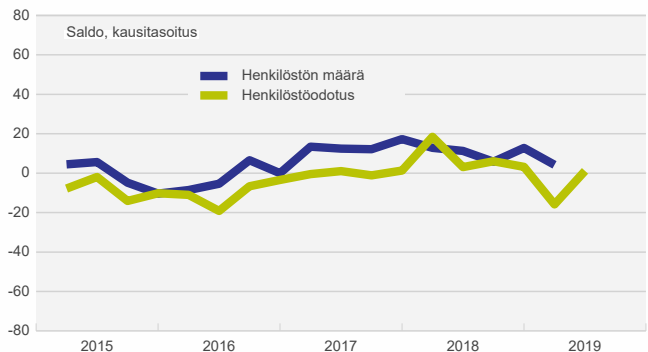
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

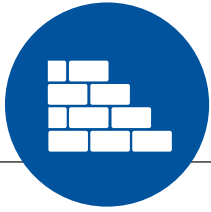

Kemianteollisuus

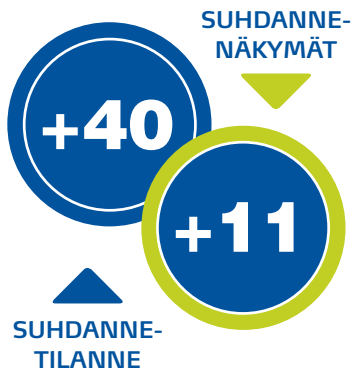
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	39	18	-2	0	-2			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	13	20	-4	18	16			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	79	77	72	83	75			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	15	14	-9	-10	-13			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	16	-1	-8	-3	-12			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-21	-10	27	-7	-2			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	24	-2	11	-2			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	0	-6	-12	15			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	31	11	12	20	3			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	25	10	31	16			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	40	37	47	41	40			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	3	7	6	8			
puute kapasiteetista	11	5	6	11	3			
riittämätön kysyntä	22	29	34	26	33			
rahoitusvaikeudet	4	1	5	1	1			
muu este	2	1	1	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	27	34	14	13	15			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	12	4	-6	1	-8			

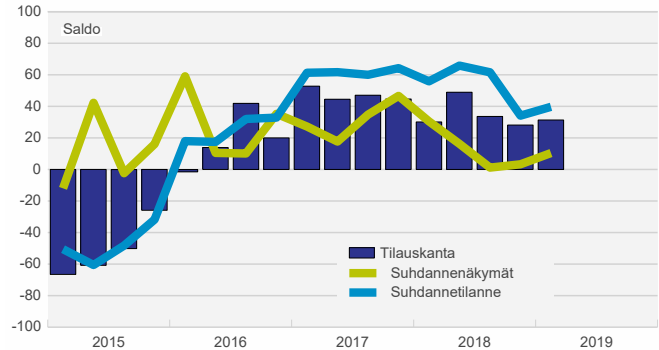

Rakennustuoteteollisuus

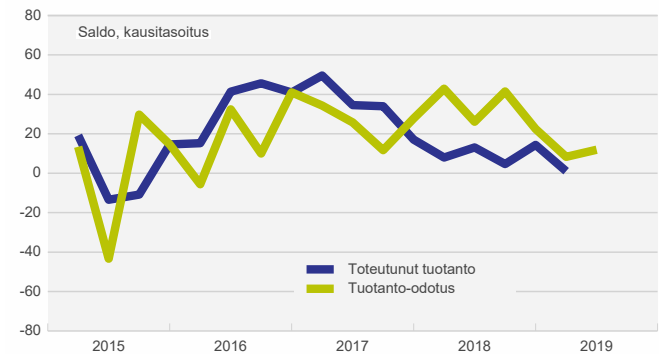
- Suhdannetilanne on jatkunut hyvänä, arviot nykytilasta huomattavasti yli keskimääräisen (saldoluku +40)
- Tilauskanta on säilynyt normaalia vahvempuna
- Tuotanto kasvoi keväällä maltillisesti ja odotukset kesälle nousussa osin kausiluonteisista syistä johtuen
- Henkilöstön määrä pysynyt ennallaan, mutta odotetaan kääntyvän kasvuun
- Suhdanneodotukset säilyneet positiivisina (saldoluku +11)

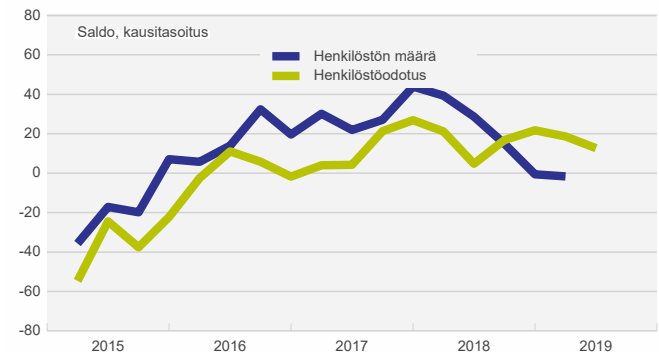
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

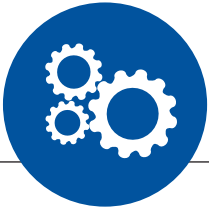

Rakennus- tuote- teollisuus

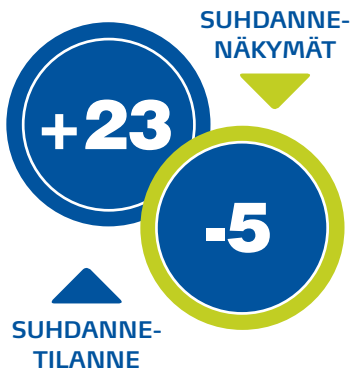
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	32	1	-7	7			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	48	44	12	5	33			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	89	84	84	87	82			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	30	49	33	29	31			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-8	-12	-35	-26	-11			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	37	32	26	3	30			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	43	48	5	-6	3			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	18	10	14	24	20			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-15	0	5	5	-4			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	34	37	17	31	29			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	51	68	49	46	48			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	27	27	23	19	20			
puute kapasiteetista	19	19	9	12	4			
riittämätön kysyntä	10	28	18	27	18			
rahoitusvaikeudet	5	2	0	0	3			
muu este	0	0	0	0	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	56	66	62	34	40			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	30	16	2	4	11			

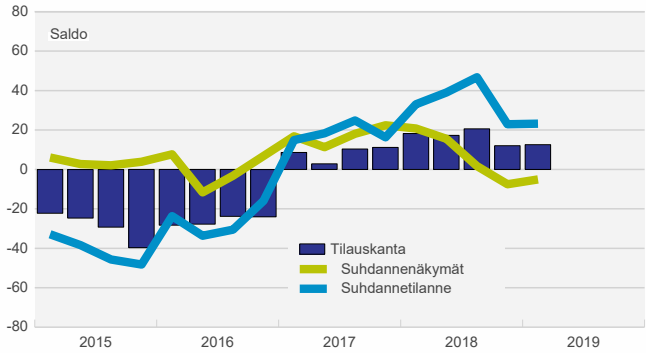

Teknologiasteollisuus

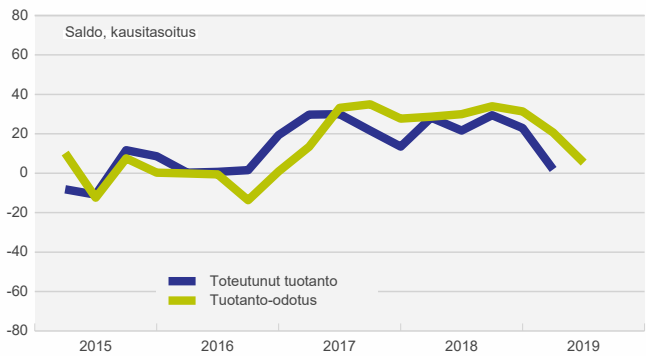
- Suhdannetilanne pysynyt kevään aikana varsin hyvänä (saldoluku +23)
- Tilauskanta on yhä yli keskimääräisen tason
- Tuotannon odotetaan jatkavan hienoisessa kasvussa seuraavan puolen vuoden ajan
- Riittämätön kysyntä heikentää tuotantoedellytyksiä
- Suhdannenäkymät pysytelleet varovaisina (saldoluku -5)

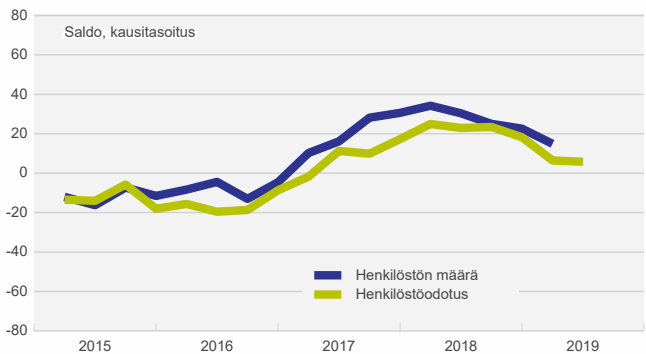
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Teknologia- teollisuus

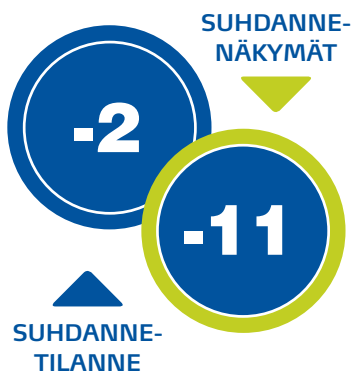
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	33	25	30	17	7			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	43	34	23	16	18			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	92	80	95	87	88			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	18	18	21	12	12			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	9	12	10	0	7			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	3	-2	9	7	5			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	39	21	16	18			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	17	12	9	18			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	38	44	25	21			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	18	24	15	20	14			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	62	61	71	62	61			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	22	30	35	22	27			
puute kapasiteetista	13	14	10	9	6			
riittämätön kysyntä	16	10	14	22	32			
rahoitusvaikeudet	4	5	3	3	4			
muu este	17	15	25	16	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	33	40	46	23	23			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	15	2	-7	-5			

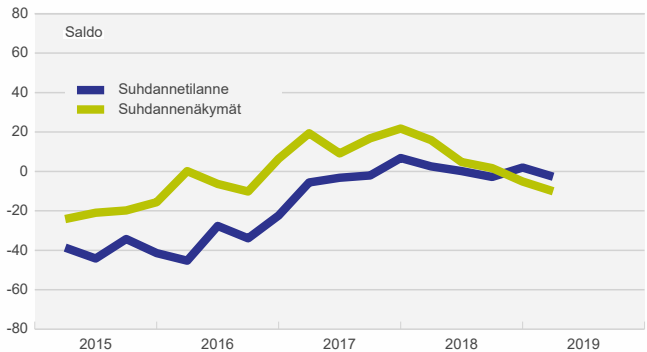

Kauppa

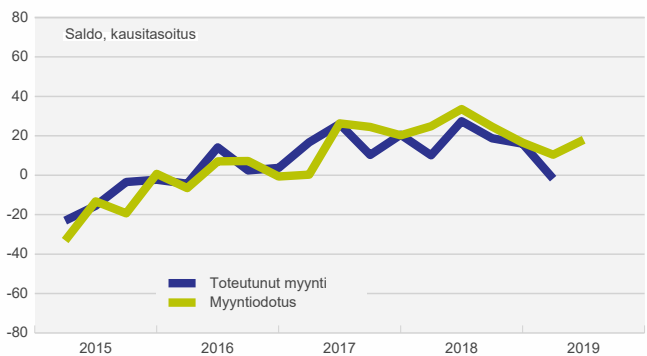
- Kaupan suhdannetilanne heikentynyt alle keskimääräisen tason kevään aikana (suhdannetilanteen saldoluku -2)
- Myynnin määrä polkenut paikallaan alkuvuonna, mutta kasvun ennakoidaan kohenevan kesän aikana
- Henkilöstökehitys ollut vaatimatonta ja rekrytointivaikkeudet helpottaneet, heikko kysyntä ongelmana
- Suhdanteiden odotetaan heikkenevän hieman seuraavan puolen vuoden aikana (saldoluku -11)

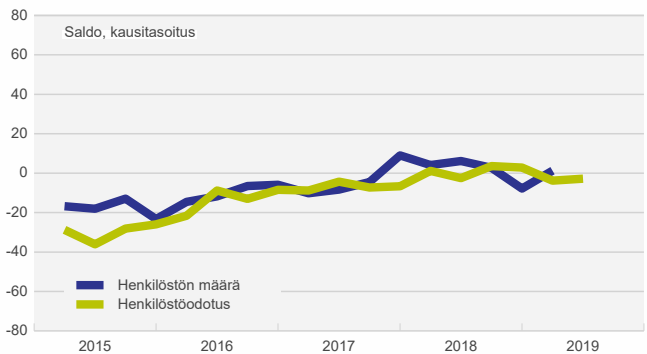
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Kauppa

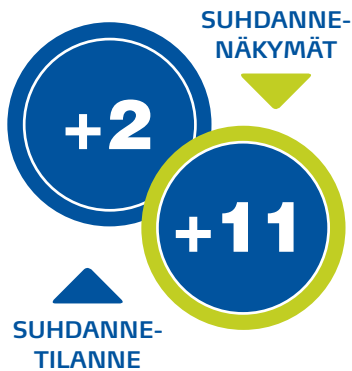
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	28	19	17	-1			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	34	24	17	11	19			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	14	-1	-11	1			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	10	-4	-2	-2	9			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	57	62	60	57			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	18	17	31	27	16			
puute kapasiteetista	2	2	1	1	2			
riittämätön kysyntä	31	33	26	31	31			
rahoitusvaikeudet	2	0	3	3	0			
muu este	8	10	8	7	13			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	3	0	-2	2	-2			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	15	5	1	-6	-11			

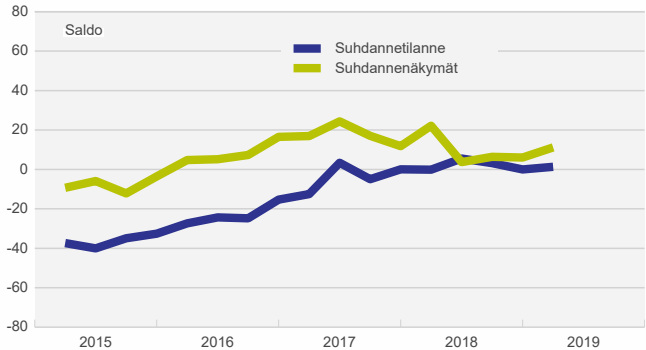

Matkailu- ja ravintolapalvelut

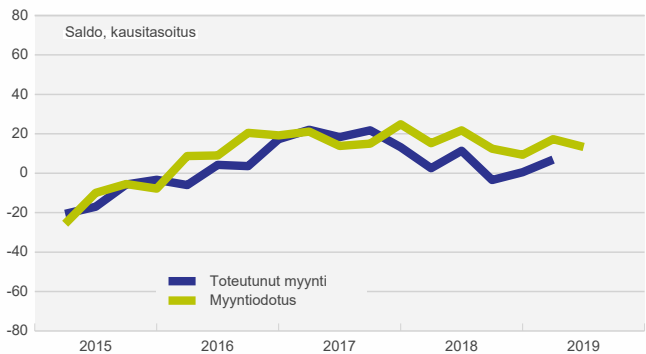
- Suhdannetilanne jatkuu keskimääräisenä myös alkuvuoden aikana
- Myynnin määrä kasvanut hieman keväällä ja kesälle odotetaan hienoista kasvua
- Henkilöstön määrään ennakoitaan kääntyvän kasvuun
- Riittämätön kysyntä yhä keskeisin myynnin este
- Suhdannenäkymät odottavan myönteiset, kesäkuukausille odotetaan pientä vahvistumista (saldoluku +11)

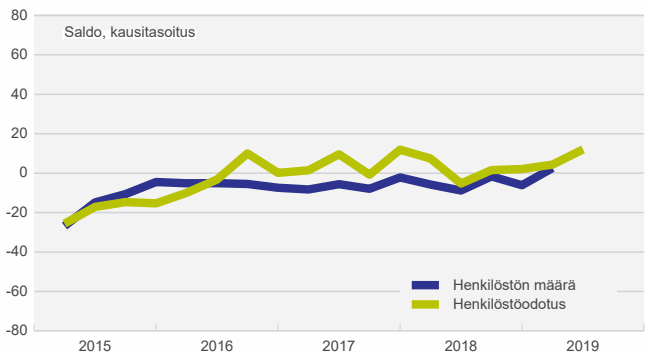
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

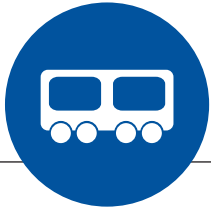

Matkailu- ja ravintolapalvelut

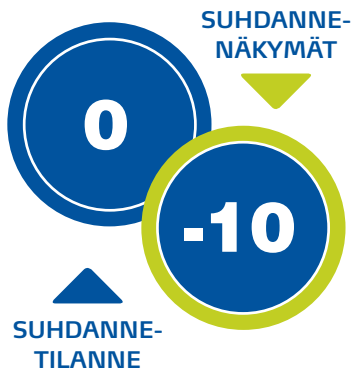
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	22	0	7	-5			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	27	10	10	8	20			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	-2	-3	-5	1			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-3	-2	-2	23			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	61	76	66	71			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	30	32	30	28	32			
puute kapasiteetista	4	4	6	7	4			
riittämätön kysyntä	45	35	41	37	39			
rahoitusvaikeudet	5	3	1	3	4			
muu este	2	4	6	6	4			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	0	5	4	0	2			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	22	4	7	6	11			

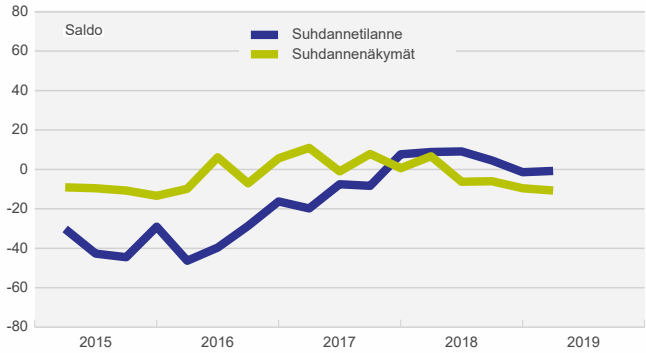

Liikenne

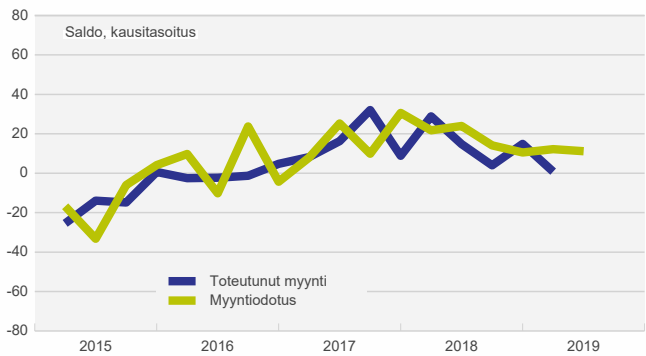
- Suhdannetilanne oli kevään aikana normaalilukemissa
- Myynti pysynyt ennallaan, mutta lähikuukausien odotukset ovat myönteiset
- Henkilöstön määrä vähentyi alkuvuonna, mutta lähikuukausina tilanteen odotetaan tasaantuvan
- Yleisen suhdannetilanteen ennakoidaan heikkenevän lievästi lähikuukausina (saldoluku -10)

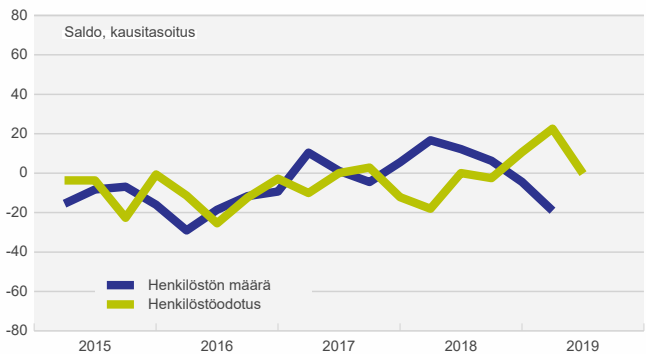
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Liikenne

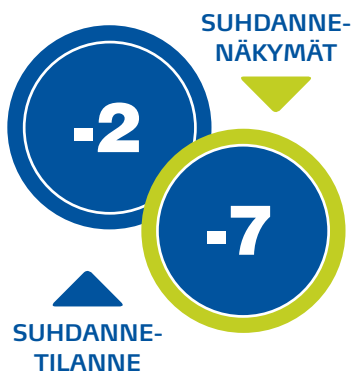
Suhdantiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	23	20	7	6	-4			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	2	14	5	24			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	20	1	-9	-14			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-4	15	16	2			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	44	53	48	44			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	20	20	27	19	13			
puute kapasiteetista	3	8	1	4	0			
riittämätön kysyntä	21	15	25	23	32			
rahoitusvaikeudet	6	8	0	1	0			
muu este	6	0	1	6	1			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	8	10	5	-2	0			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	7	-7	-5	-9	-10			

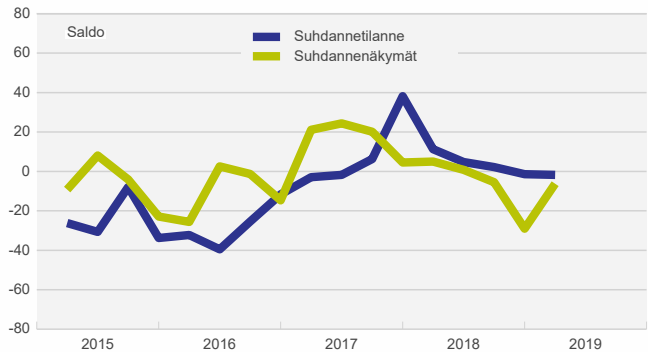

Rahoitus ja vakuutus

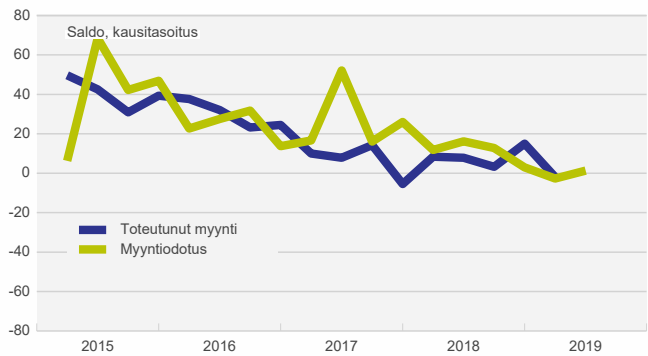
- Suhdannetilannetta kuvattiin huhtikuussa aavistuksen tavanomaista heikommaksi
- Myynti on vähentynyt aavistuksen eikä sen odoteta juurikaan kasvavan lähikuukausina
- Henkilöstön määrä on vähentynyt ja sen odotetaan kehittyvän samankaltaisesti kesään mentäessä
- Suhdanneodotukset tuleville kuukausille ovat heikot, mutta paremmat kuin talvella (saldoluku -7)

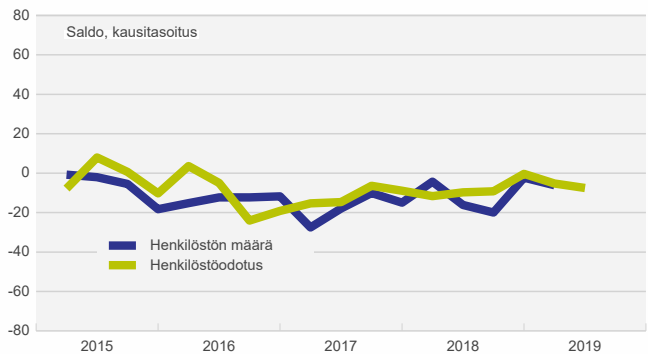
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Rahoitus ja vakuutus

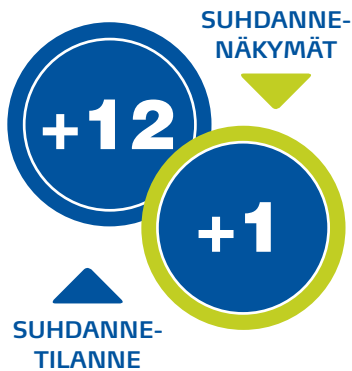
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	8	4	15	-2			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	12	3	-3	2			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-7	-14	-24	0	-7			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-5	-11	1	-6	-4			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	11	9	15	19	32			
Esteenä ammattiyövoiman puute (% vastaajista)	1	2	1	1	3			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	8	8	12	18	29			
rahoitusvaikeudet	0	0	2	0	0			
muu este	3	0	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	11	5	2	-1	-2			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	0	-5	-29	-7			

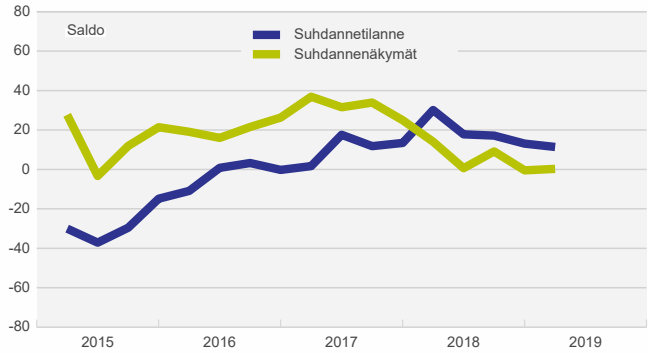

Tieto- ja viestintäpalvelut

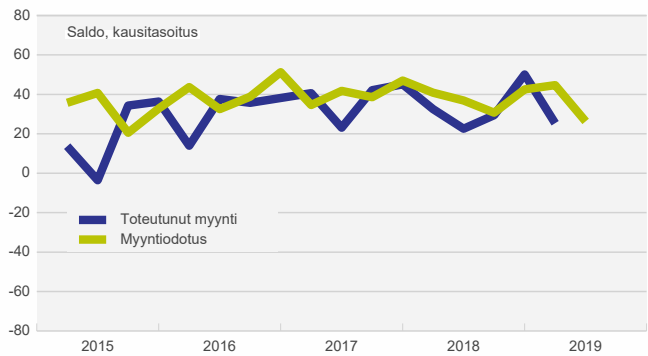
- Suhdanteet ovat jatkuneet varsin suotuisina (saldoluku +12)
- Myynnin kasvu on jatkunut hyvänä ja odotukset ovat myönteiset myös seuraavalle puolelle vuodelle
- Henkilöstömäärä on kasvanut ja odotukset henkilöstön kasvun suhteen ovat yhä positiiviset
- Ammattitaitoisen työvoiman puute on yhä keskeisin myyntiä haittaava tekijä
- Odotukset kesää kohden ovat varovaiset, suhdanteiden odotetaan pysyvän likimain ennallaan (saldoluku +1)

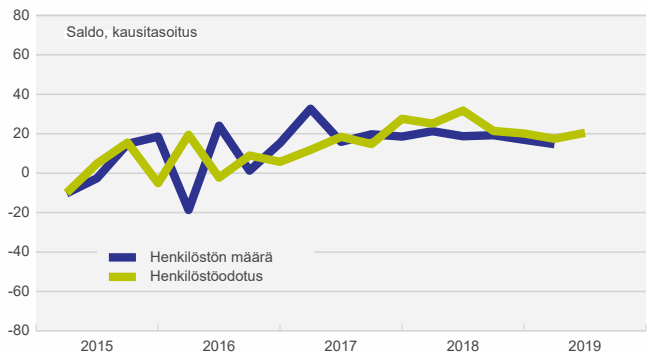
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tieto- ja viestintäpalvelut

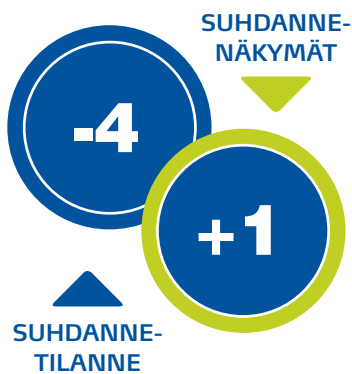
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	32	22	29	50	25			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	37	31	43	45	26			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	29	13	20	13	24			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	36	22	18	16	27			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	65	65	58	57	50			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	50	42	36	38	32			
puute kapasiteetista	0	4	0	0	0			
riittämätön kysyntä	16	20	21	20	21			
rahoitusvaikeudet	0	3	0	0	3			
muu este	2	4	4	1	3			
Suhdanne-tilanne tällä hetkellä	31	18	18	13	12			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	14	1	10	-1	1			

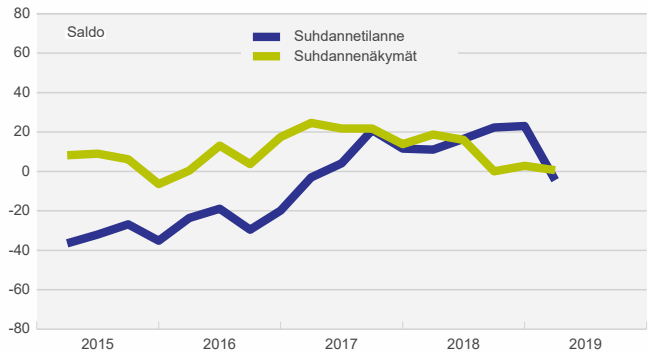

Kiinteistöpalvelut

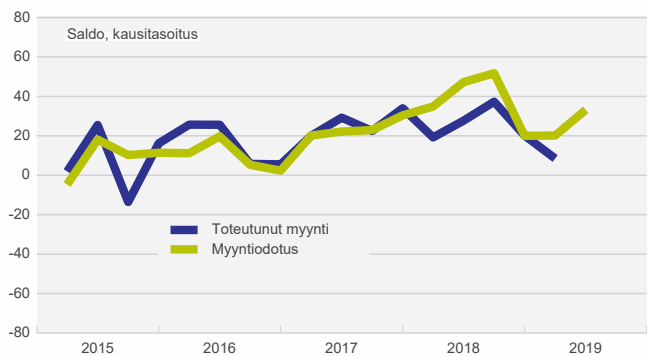
- Suhdannetilanne heikentynyt kevään aikana hieman alle keskimääräisen tason
- Myynnin kasvu jatkunut alkuvuoden aikana ja odotukset myynnistä ovat myönteiset
- Henkilökuntaa arvioidaan lisättävän ja rekrytointivaikeudet ovat yhä erittäin suuria (60 % vastaajista)
- Yleisen suhdannekuvaan ei odoteta muutoksia kesän aikana (saldoluku +1)

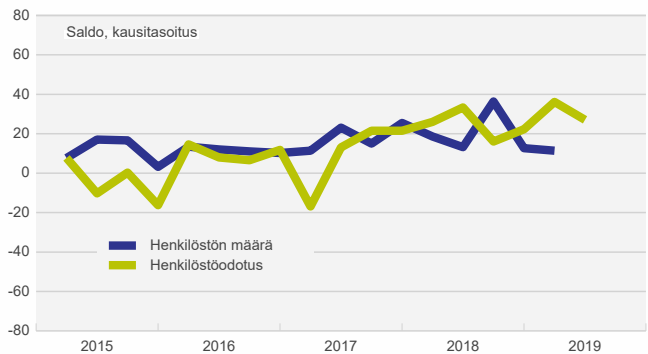
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

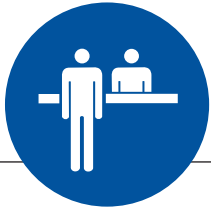

Kiinteistö- palvelut

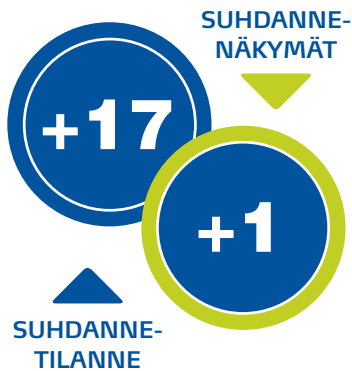
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	28	37	21	9			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	48	51	20	20	33			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	23	40	3	9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	47	5	10	41	42			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	45	41	66	62	67			
Esteenä ammattiyövoiman puute (% vastaajista)	41	41	57	59	60			
puute kapasiteetista	0	0	0	4	0			
riittämätön kysyntä	9	0	4	2	5			
rahoitusvaikeudet	6	0	4	6	4			
muu este	0	0	1	0	4			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	11	17	23	24	-4			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	19	16	0	3	1			

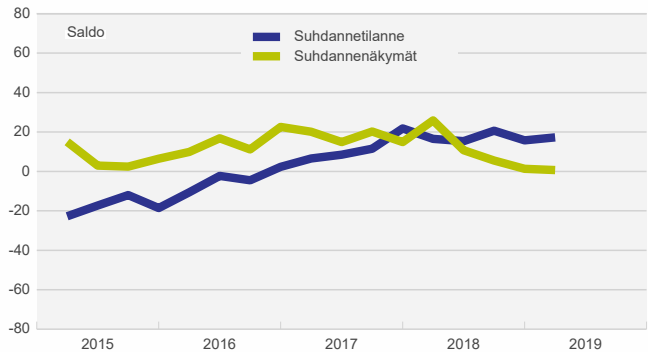

Muut palvelut

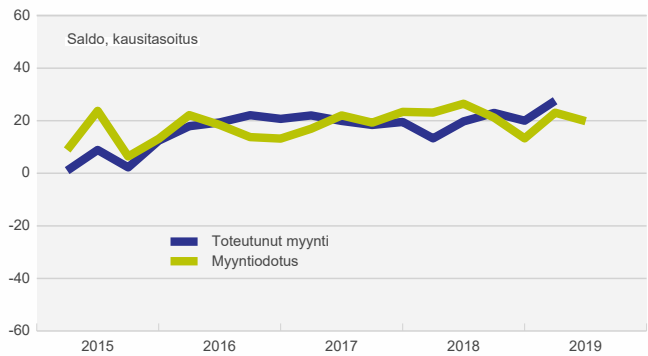
- Suhdanteiden kuvataan vahvistuneen lisää – nykytilanne yli keskimääräisen
- Myynti kasvoi loppuvuonna selvästi, ja odotukset lähikuukausille ovat positiiviset
- Henkilöstömäärän ennakoidaan lisääntyvän, mutta rekrytointivaikeudet ovat yleisiä
- Yleiset suhdanneodotukset ovat kuitenkin varovaisemmat ja suhdanteiden ennakoidaan pysyvän ennallaan (saldoluku +1)
- Toimialaan kuuluu Suhdannebarometrissa mm. opetus-, sosiaali- ja terveystyöntekijöiden yrityksiä

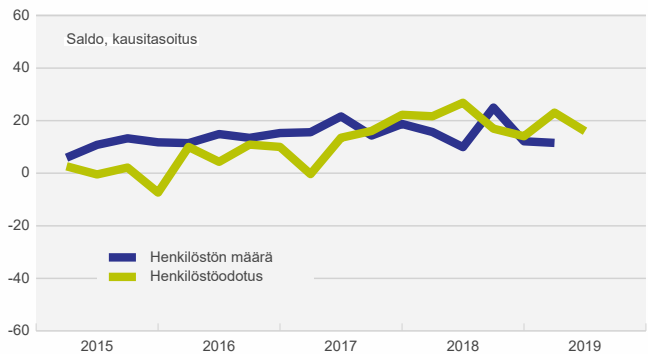
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Muut palvelut

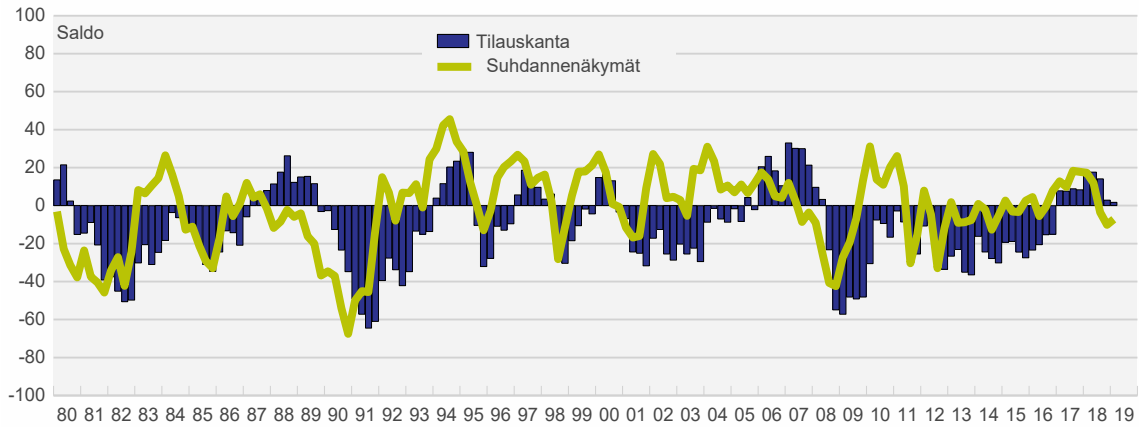
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	20	23	21	28			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	21	13	23	20			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	17	24	7	12			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	11	6	27	23			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	65	57	66	59	70			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	44	39	38	40	39			
puute kapasiteetista	4	2	0	4	6			
riittämätön kysyntä	14	14	16	17	20			
rahoitusvaikeudet	4	2	3	2	5			
muu este	5	4	12	1	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	17	16	21	16	17			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	26	10	5	2	1			

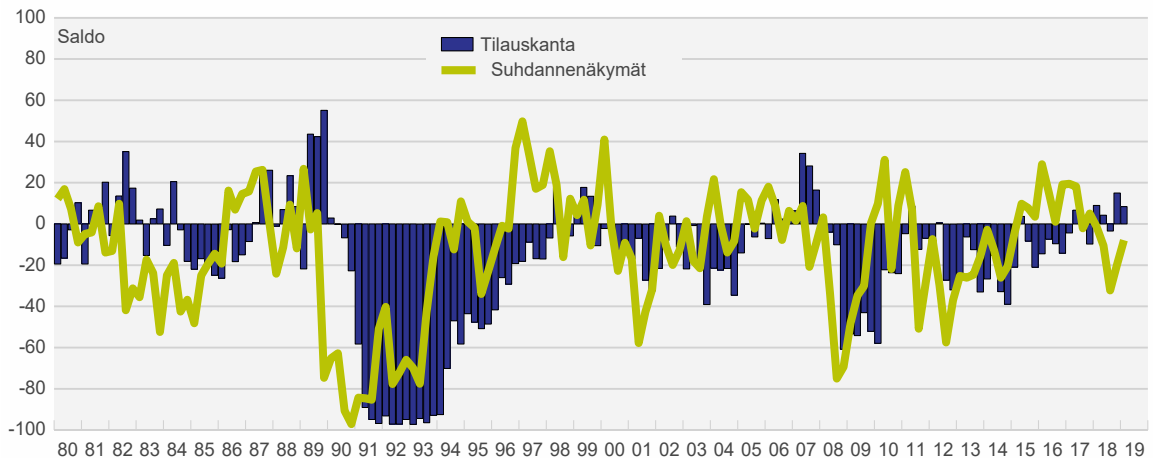

Pitkiä aikasarjoja

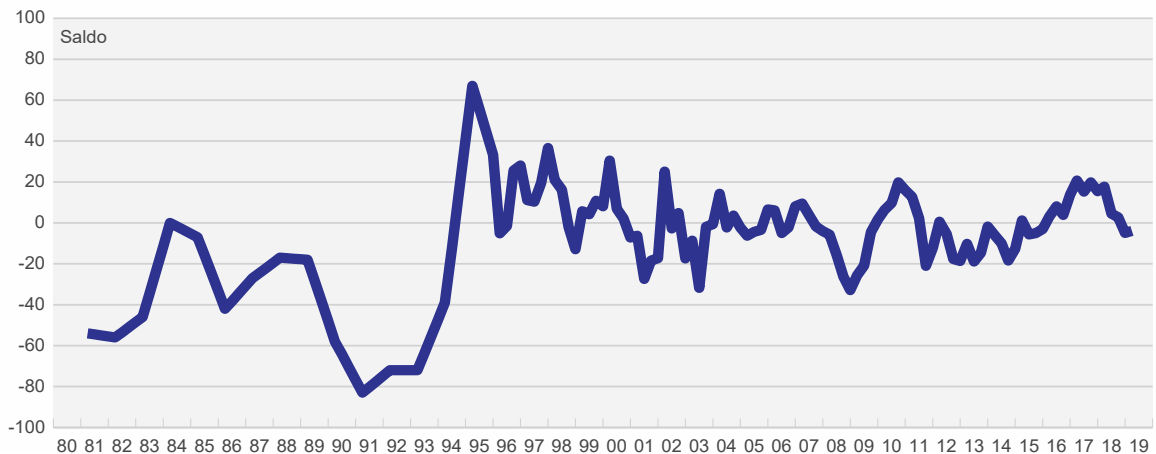
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

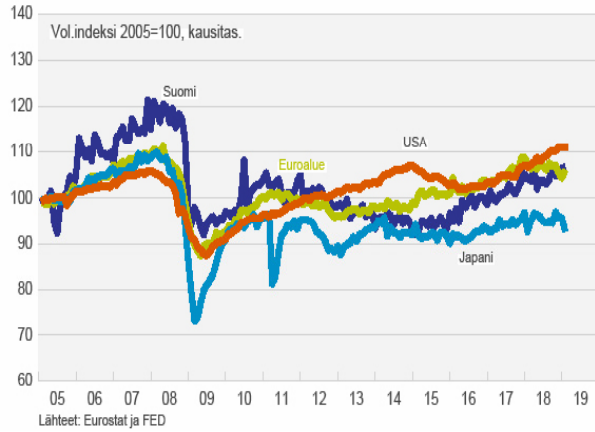
Palvelujen suhdannenäkymät

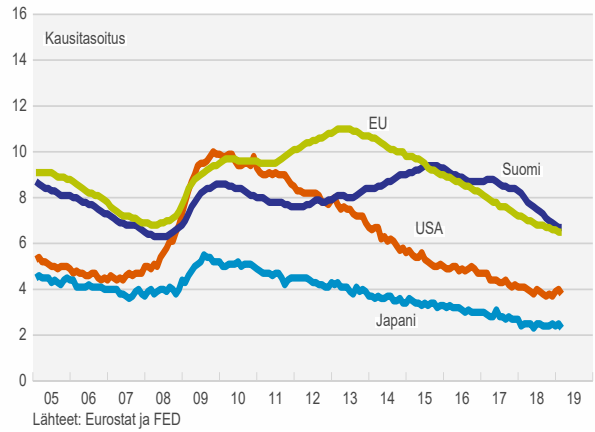

Taustatietoa taloudesta

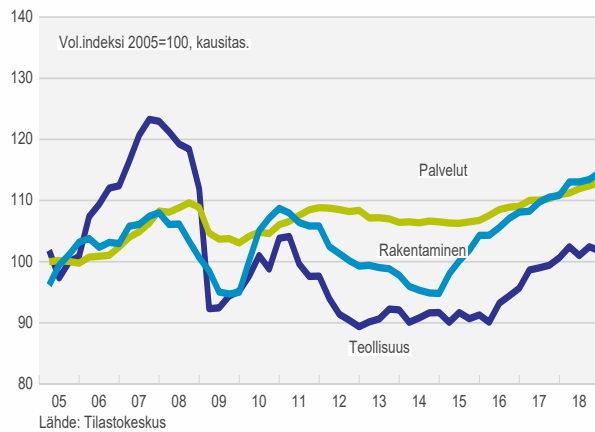
Teollisuustuotannon kehitys

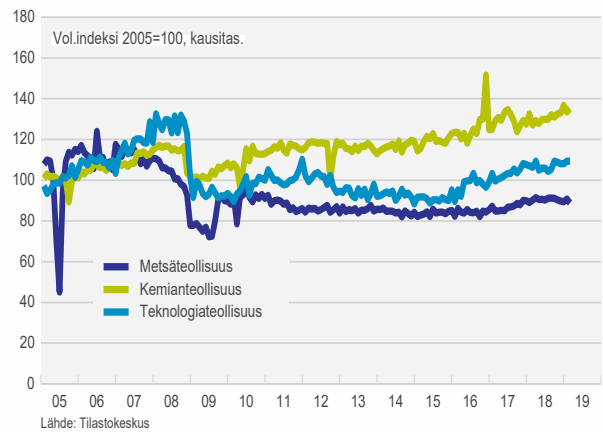
Työttömyysaste, %

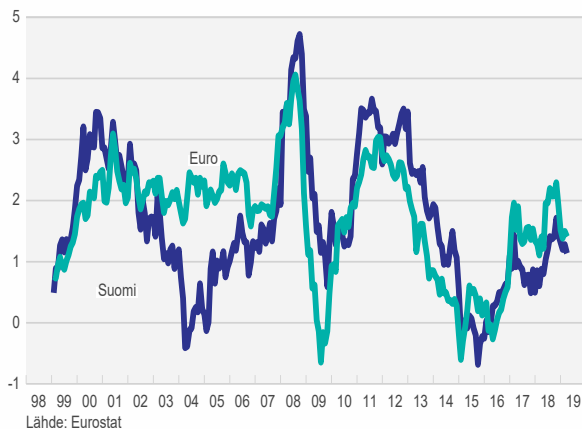
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

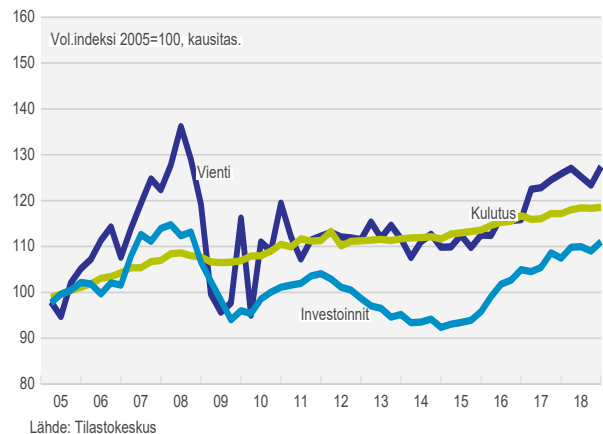
Teollisuustuotanto päätoimialoittain

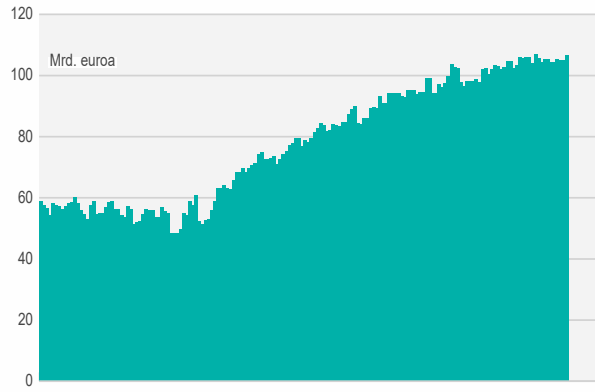
Inflaatio

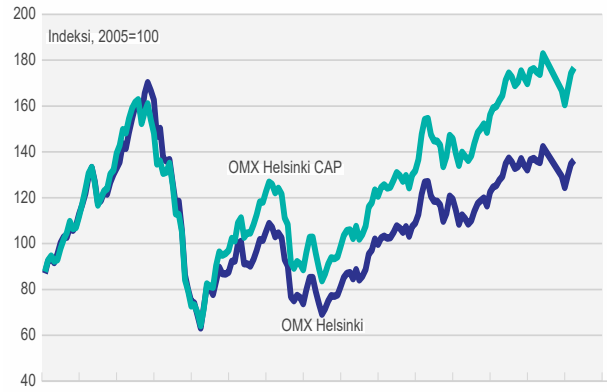
Kysynnän päätekijät

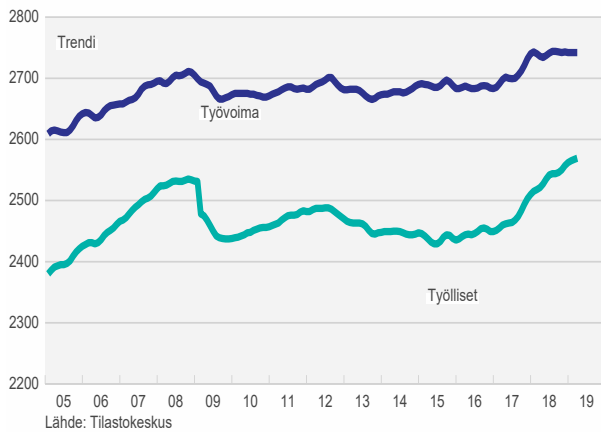
Valtionvelka

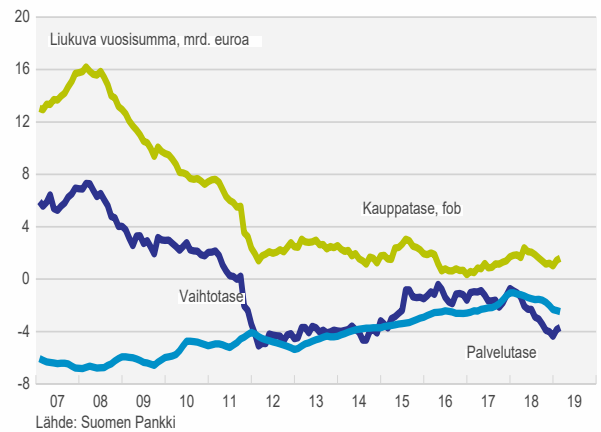
Pörssikurseja

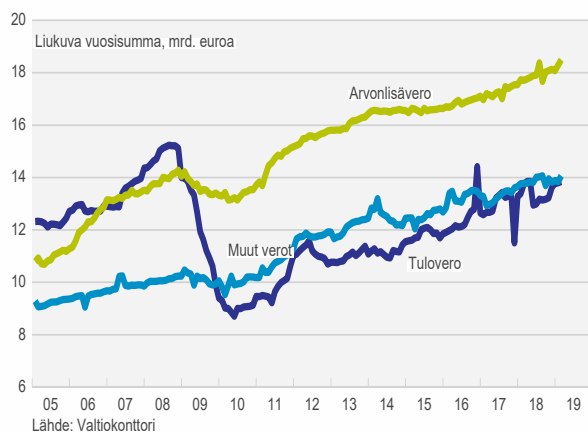
Työvoiman kysyntä ja tarjonta

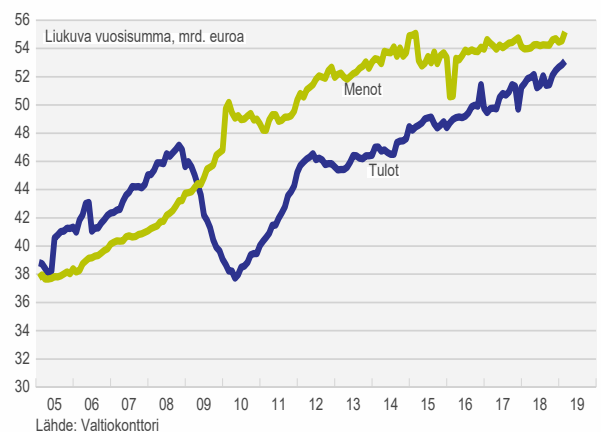
Ulkomaankaupan taseet

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Valtiontalouden tulot ja menot

Suhdantiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdantiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdantiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdantiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **huhtikuussa 2019**. Siihen on vastannut **1 192 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa yli **250 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokittelumiseksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni. Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedoista on PT:n suhdantiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdantekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdantiedusteluista

Suhdantiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeisteitä. Tyypillisesti suhdantiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa taluskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyse-lyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskanta ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasona.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 - 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10)
00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Sami Pakarinen
Puh. 050 343 4337
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 040 551 8136
etunimi.sukunimi@ek.fi

EK 2019

